

Beslisnota voor de raad

Datum 24 oktober 2023

Ons kenmerk --

Openbaar

Onderwerp Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle

Versienummer 1

Portefeuillehouder G. Rots/P. Snijders

Informant H.C.S. van Dop
Afdeling Juridische Zaken
Telefoon (038) 498 33 34
Email hcs.van.dop@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 6.1.3 We zorgen voor een flexibel maar helder wettelijk kader en adequaat instrumentarium

Begroting wijzigen Nee

Dekking ten laste van n.v.t.

Bijlagen Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle met bijbehorende toelichting.

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Vast te stellen de “Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle” met bijbehorende toelichting.
2. De bevoegdheid om te beslissen op aan de raad gerichte verzoeken om nadeelcompensatie als bedoeld in titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Wet nadeelcompensatie) met inbegrip van het vaststellen van beleidsregels ter uitoefening van deze bevoegdheid, te delegeren aan het college.
3. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 januari 2024 of zoveel later op de datum als titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Wet nadeelcompensatie) en de Omgevingswet in werking treden.

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Op 1 januari 2024 treden de Wet nadeelcompensatie en de Omgevingswet in werking. De Wet nadeelcompensatie voorziet in titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht in een algemene wettelijke grondslag voor het toekennen van nadeelcompensatie. De Omgevingswet voorziet in afdeling 15.1 van deze wet in een bijzondere - specifiek op het omgevingsrecht toegesneden - nadeelcompensatieregeling.

De overheid kan rechtmatig handelen, maar toch schade veroorzaken. Nadeelcompensatie is de vergoeding van schade die de overheid veroorzaakt in de *rechtmatige* uitoefening van haar publiekrechtelijke taak of bevoegdheid en die uitstijgt boven het normale maatschappelijke risico en

Datum 24 oktober 2023

Ons kenmerk --

een burger of bedrijf onevenredig zwaar treft in vergelijking tot andere burgers of bedrijven. Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning wordt de aanleg van een appartementencomplex mogelijk gemaakt, waardoor het eigendom van het naastgelegen perceel in waarde achteruitgaat. Ook het wijzigen of intrekken van een vergunning kan tot nadeelcompensatie leiden. Verder kunnen werkzaamheden aan de weg ertoe leiden dat een bedrijf (tijdelijk) onbereikbaar is en inkomsten misloopt. Het kan dus zowel gaan om schade veroorzaakt door rechtmatige *besluiten* als om schade veroorzaakt door *feitelijke handelingen* en de schade die daarbij ontstaat, kan bestaan uit (tijdelijke of permanente) inkomensderving of waardevermindering van een onroerende zaak. De overheid is overigens niet verplicht om iedere schade die zij in de rechtmatige uitoefening van haar publieke taken veroorzaakt, (in zijn geheel) te vergoeden. Tot op zekere hoogte moeten deze gevolgen worden geaccepteerd (normaal maatschappelijk risico).

Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Wet nadeelcompensatie bestonden er regelingen over nadeelcompensatie in verschillende wetten en buitenwettelijke regelingen. Deze regelingen zagen telkens slechts op bepaalde situaties en hadden dus uit de aard der zaak een beperkt karakter, waardoor ze vaak van elkaar verschilden. Een goed voorbeeld daarvan vormt de bijzondere regeling over de vergoeding van planschade uit de Wet ruimtelijke ordening. Verder waren er ook terreinen waarop geen uitgeschreven regeling bestond. Daardoor was er voor burger én overheid een betrekkelijk onoverzichtelijke situatie ontstaan, zowel in inhoudelijk als procedureel opzicht. De Wet nadeelcompensatie beoogt aan deze onoverzichtelijke situatie een eind te maken door opname van een algemene, uniforme, regeling in de Algemene wet bestuursrecht (titel 4.5). Hierdoor wordt niet alleen de rechtszekerheid van personen die schade lijden door rechtmatig overheidsoptreden gediend, maar ook de doelmatigheid van de afwikkeling van schadeverzoeken bevorderd. Tegelijkertijd worden hiermee alle geschillen over rechtmatig overheidsoptreden geconcentreerd bij één rechter, namelijk de bestuursrechter. De huidige planschaderegeling uit de Wet ruimtelijke ordening verdwijnt en gaat op in de Omgevingswet en deze vorm van schade wordt voortaan ook aangeduid als “nadeelcompensatie”.

Met het oog op deze aanstaande wetswijzigingen wordt uw raad de “Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle” ter vaststelling aangeboden. In samenhang hiermee wordt uw raad bovendien voorgesteld om de bevoegdheid om te beslissen op aan uw raad gerichte verzoeken om nadeelcompensatie te delegeren aan het college (met inbegrip van het vaststellen van beleidsregels ter uitoefening van deze bevoegdheid).

Beoogd effect

Met het voorstel wordt invulling gegeven aan de Wet nadeelcompensatie en de Omgevingswet, die voorzien in een (algemene en bijzondere) wettelijke grondslag voor het toekennen van nadeelcompensatie. Het doel van de “Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle” is om aanvragen om nadeelcompensatie op een uniforme wijze af te handelen

Argumenten

1.1 Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle

De “Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle” strekt zich in beginsel uit tot alle aanvragen om nadeelcompensatie als bedoeld in titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en afdeling 15.1 van de Omgevingswet. Het doel van deze verordening is om aanvragen om

Datum 24 oktober 2023

Ons kenmerk --

nadeelcompensatie op een uniforme wijze af te handelen. Als er toch een specifieke nadeelcompensatieregeling van toepassing is, die in de betreffende schade voorziet, treedt deze algemene verordening terug. Op grond van het overgangsrecht blijft het huidige planschaderecht - de huidige planschadeverordening daaronder begrepen - nog geruime tijd van toepassing op inkomende verzoeken om schadevergoeding. De huidige planschadeverordening wordt daarom pas ingetrokken wanneer deze haar betekenis geheel verloren heeft (lees: nadat de laatste claim volgens het 'oude recht' is afgewikkeld).

De "Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle" dient door uw raad te worden vastgesteld. In de verordening zijn vooral procedurele aspecten geregeld, zoals het heffen van een recht voor het in behandeling nemen van de aanvraag, het vaststellen van een aanvraagformulier en het inschakelen van een adviescommissie. De huidige adviescommissie, belast met advisering over aanvragen om tegemoetkoming in planschade en nadeelcompensatie, is benoemd tot 9 juli 2024. De werkzaamheden van deze adviescommissie kunnen onder de Wet nadeelcompensatie en de Omgevingswet worden gecontinueerd. De (concept) verordening is ter consultatie voorgelegd aan de adviescommissie en die kon zich hierin vinden. De verordening is mede gebaseerd op de modelverordening van de VNG.

2.1 Delegatie beslissingsbevoegdheid raad aan college

Volgens artikel 4:126 van de Algemene wet bestuursrecht (titel 4.5) is het bestuursorgaan dat het schadeveroorzakende besluit heeft genomen of onder wiens verantwoordelijkheid de feitelijke handeling heeft plaatsgevonden, bevoegd om over het verzoek om nadeelcompensatie beslissen. Dat betekent dat verschillende bestuursorganen beslissingsbevoegd kunnen zijn op verzoeken om nadeelcompensatie.

In artikel 15.8 lid 1 van de Omgevingswet is de bevoegdheid om te beslissen op een aanvraag om schadevergoeding, die aan het omgevingsrecht is gerelateerd en die betrekking heeft op een besluit van de *gemeenteraad*, aan het *college* toegekend.

Vanwege de aard van de bevoegdheid en gezien de beslissingsbevoegdheid van het *college* op grond van de Omgevingswet, verdient het de voorkeur om het college óók te laten beslissen op aan uw *raad* gerichte verzoeken om nadeelcompensatie als bedoeld in titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Wet nadeelcompensatie) en de bevoegdheid om te beslissen op dergelijke verzoeken derhalve te delegeren aan het college (met inbegrip van het vaststellen van beleidsregels ter uitoefening van deze bevoegdheid). Dat heeft bovendien als voordeel dat de afhandeling vlotter kan verlopen, wat de dienstverlening ten goede komt.

Delegatie van raadsbevoegdheden aan het college is mogelijk op grond van art. 156, eerste lid van de Gemeentewet: "*De raad kan aan het college, een door hem ingestelde bestuurscommissie en een deelraad bevoegdheden overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet*". De aard van de bevoegdheid verzet zich in dit geval niet tegen delegatie.

2.2 Beleidsregels nadeelcompensatie gemeente Zwolle

Schade kan in aanmerking komen voor nadeelcompensatie, maar uitsluitend voor zover die schade buiten het normaal maatschappelijk risico valt. In de "Beleidsregels nadeelcompensatie gemeente Zwolle" is invulling gegeven aan het begrip *normaal maatschappelijk risico*. Dit bevordert een uniforme wijze van afhandelen en vergroot de voorspelbaarheid van procedures over nadeelcompensatie, waarmee de rechtszekerheid en de doelmatigheid zijn gediend. Het beleid wordt vastgesteld door het college en de burgemeester. Deze bestuursorganen zijn bevoegd om te beslissen op een verzoek om

Datum 24 oktober 2023

Ons kenmerk --

nadeelcompensatie. Artikel 4:81 van de Awb biedt de wettelijke grondslag om beleidsregels vast te stellen met betrekking tot een aan hen toekomende (beslissings)bevoegdheid.

3.1 Datum inwerkingtreding

Het ziet er naar uit dat de Wet nadeelcompensatie en Omgevingswet op 1 januari 2024 nu toch echt in werking gaan treden. Toch zou er in verband met de aankomende verkiezingen nog een kink in de kabel kunnen komen en opnieuw tot uitstel kunnen worden besloten. Daarom is beslispunt 3 opgenomen.

1.4 Risico's

N.v.t.

1.5 Financiën

n.v.t.

Communicatie

- Op grond van artikel 19 Bekendmakingswet worden de verordening en het delegatiebesluit gepubliceerd in de elektronische uitgave van "Gemeenteblad", te raadplegen via www.officielebekendmakingen.nl en www.overheid.nl.
- Op de Zwolse website zal de tekst over het indienen van een planschadeverzoek aangepast worden en tevens zal daaraan de nieuwe verordening en het nieuwe aanvraagformulier gekoppeld worden.

Vervolg

n.v.t.

Openbaarheid

Ja, het voorstel en de stukken zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer

Datum 24 oktober 2023
Ons kenmerk --

Jaargang 2023
Nummer --
Onderwerp Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders van 14 november 2023;

Gelet op de artikelen 108, 149 en 156, eerste lid van de Gemeentewet en titel 4.5 en afdeling 10.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

1. Vast te stellen de “Algemene verordening nadeelcompensatie gemeente Zwolle” met bijbehorende toelichting
2. De bevoegdheid om te beslissen op aan de raad gerichte verzoeken om nadeelcompensatie als bedoeld in titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Wet nadeelcompensatie) met inbegrip van het vaststellen van beleidsregels ter uitoefening van deze bevoegdheid, te delegeren aan het college.
3. Te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 januari 2024 of zoveel later op de datum als titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Wet nadeelcompensatie) en de Omgevingswet in werking treden.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 27 november 2023,

voorzitter, Peter Snijders

griffier, Eric Meurs